

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Feica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoș), „Agricola”, (Sebeșul-săseșc), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arișana”, „Armonia”, „Astra”, „Aurora”, „Aurora”, (Baia-mare), „Avrigeana”, „Bănățana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală”, (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inf), „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreană”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Buciumana”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de pîstru”, (Merceurea), „Cassa de năstru”, (reuniune), (Săliște), „Cămpiana”, „Cârțișoreană”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Chiseteiana”, „Codreana”, „Comuna”, „Concordia”, (T.-Uzdin), „Corliviv”, „Coroana”, „Cortăreana”, „Coroana”, (Timișoara), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Detunata”, „Doina”, „Drăganul”, „Dundăreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgetana”, „Fortuna”, „Frăția”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geșteana”, „Floria”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Însoțire de credit”, (Veștem), „Inst. de credit”, (Mehadia), „Inst. de credit”, (Gavosdia), „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Isvorul” (Sebeșul-inf), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Ligediana”, „Lipovana”, „Luceafărul”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Munteana”, (Cornăreava), „Murășana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Negoiul”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Panciovana”, „Patra”, „Plugarul”, (Cacova), „Plugarul”, (Săcădate), „Poporul”, (Lugoș), „Poporul”, (Săliște), „T. orumbăceana”, „Progresul”, „Racoana”, „Reun. de împr. și pîstrare”, (Ivo-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săseșc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercădiana”, „Silvania”, „Soimășana”, „Domeșana”, „Speranța”, (Hosman), „Șeaua”, „Tărnăveana”, „Tăbășana”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Viitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sânmartin), „Vulturul”, (Tășnad), „Zărăndeană”, „Zlăgnea”.
 „Agricola”, „Arișana”, „Armonia”, „Astra”, „Aurora”, „Aurora”, (Baia-mare), „Avrigeana”, „Bănățana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală”, (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inf), „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreană”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Buciumana”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de pîstru”, (Merceurea), „Cassa de năstru”, (reuniune), (Săliște), „Cămpiana”, „Cârțișoreană”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Chiseteiana”, „Codreana”, „Comuna”, „Concordia”, (T.-Uzdin), „Corliviv”, „Coroana”, „Cortăreana”, „Coroana”, (Timișoara), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Detunata”, „Doina”, „Drăganul”, „Dundăreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgetana”, „Fortuna”, „Frăția”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geșteana”, „Floria”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Însoțire de credit”, (Veștem), „Inst. de credit”, (Mehadia), „Inst. de credit”, (Gavosdia), „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Isvorul” (Sebeșul-inf), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Ligediana”, „Lipovana”, „Luceafărul”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Munteana”, (Cornăreava), „Murășana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Negoiul”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Panciovana”, „Patra”, „Plugarul”, (Cacova), „Plugarul”, (Săcădate), „Poporul”, (Lugoș), „Poporul”, (Săliște), „T. orumbăceana”, „Progresul”, „Racoana”, „Reun. de împr. și pîstrare”, (Ivo-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săseșc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercădiana”, „Silvania”, „Soimășana”, „Domeșana”, „Speranța”, (Hosman), „Șeaua”, „Tărnăveana”, „Tăbășana”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Viitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sânmartin), „Vulturul”, (Tășnad), „Zărăndeană”, „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 aieri.

Societatea noastră de asigurare și agenții ei.

În anul ce vine societatea noastră de asigurare își va putea începe în mijlocul poporului nostru salutară activitate social-economică. Importanța economică a acestei noi instituții a fost lămurită pe deplin, și interesul, ce se manifestă pretutindeni pentru subscripția acțiunilor, dovedește, că necesitatea societății române de asigurare e bine apreciată. De data aceasta am dori să relevăm însemnătatea socială, a acestei alcătuirii, care merge mână în mână cu scopul financiar. Societatea română de asigurare nu va fi exclusiv o întreprindere de rentabilitate. Fondul de întemeiere de un milion va trebui să aducă dobânda cuvenită acționarilor, cari peste tot fac posibilă această nouă creațiune financiară românească. Și pe lângă o administrație circumspectă și sub o conducere pricepută, capitalul vărsat în întreprindere va și eși la socoteală poate mai bine de cum se speră. Deosebit de importante însă sunt efectele social-economice, ce vor rezultă pentru noi Români pe urma acestei instituții binefăcătoare. Cât teren de muncă până azi necultivat de puterile noastre intelectuale nu se deschide deodată cu inaugurarea operațiunilor băncii românești de asigurare! Abstracție făcând de impiegații, cari vor fi angajați direct în biroul central al societății și de cei plasați la filialele și agențiile principale ale băncii, rețeaua agenților speciali

se va întinde repede peste tot teritoriul locuit de Români, punând în mișcare forțe noi pentru o nouă muncă productivă. Și fiindcă e vorba de acești agenți, credem că e de mare folos pentru o societate de asigurare, care însă poate aduce și stricăciuni atât societății, cât și clientelei, când materialul, din care se recrutează, e rău ales.

Știm din experiențele de până aci, că societățile de asigurare străine, cari până în momentul de față operează între Români cu succes, nu prea au scrupuli în privința persoanelor, prin care vor să-și acuire afaceri între noi. De cele mai multe-ori existențele cele mai dubii cutreacă satele și cătunele noastre, momind cu o dialectică fascinantă pe bietul țaran, ca să încheie o asigurare, care în cele mai dese cazuri nu stă în nici un raport cu capacitatea lui materială, când e vorba ca se achite regulat premiile, la care se angajază prin o iscălitură stoarsă sub presiunea dibacei persuadari a limbutului achizitor. Urmarea e că în multe cazuri, țaranul e constrâns prin proces la achitarea primei rate, agentul șterge proviziunea, iar țaranul în imposibilitate a achita premiile ulterioare, rămâne de pagubă, fără să rămâie asigurat. De ce? Fiindcă cel care-i vine nepoftit în casă, nu are în vedere, ca țaranul român să fie asigurat de fapt, ci ca să încheie un contract, din care după lege rezultă pentru el un obligament momentan de plată în favorul societății și în consecință și în beneficiul

agentului, care o reprezintă. În toată această procedură după practica judecătorilor nu e nimic punibil pentru agent. Pentru țaran însă paguba, ce o suferă e de ajuns să-l desiluzioneze față de o instituție care urmărește scopuri de altcum foarte salutare. Aceste scopuri însă țaranii noștri din lipsă de instruire mai bună, nu le cunosc și nu le înțeleg, ci de cele mai multe ori caută un avantaj material momentan mare, fără să-și dea seama, de și mai marile sarcini, la cari se obligă în schimb. Societatea noastră de asigurare este chemată să schimbe aici radical acest desavantaj, care dacă ar mai dăinui, ar putea compromite instituția asigurărilor pe toată linia la poporul nostru. Chiar auspiciile, sub care se fondează banca noastră de asigurare ne oferă garanția, că se vor ști alege elementele cele mai bune, cari să popularizeze între țărănimea noastră asigurările potrivit cu nevoile, ce le are de fapt și potrivit cu forțele materiale, de care dispune țaranul român pentru a-și asigura avutul și viața sa în permanență. Va să zică, agenților băncii noastre le revine un rol mult mai important, decât achizitorilor străini de azi. Le revine un rol social de propagatori ai unei idei umanitare economice între noi. Le revine mai presus de toate rolul de a șterge odiul, care azi aruncă o umbră urâtă asupra țegmei de achizitori de asigurare de tot felul, le revine frumoasa misiune de a schimba porecla în renume în lupta economică, în care ne găsim.

Fără a renunța la beneficiile materiale, care se cuvine oricărei munci oneste, rolul de agent român la banca românească de asigurare va deveni un rol de importanță în mișcarea noastră economică viitoare, pe care toți cei buni și nestricăți între noi vor fi primiți și doriți să o sprijinească. Și cum băncile noastre de credit au pornit această mișcare salutară, și cum ele vor fi în fruntea acțiunii de popularizare a instituției atât de frumoase a asigurării vieților și averilor românești, nu ne îndoim, că lor le vor urma și cele mai destoinice elemente din sinul popoului nostru, de cari avem multe, și cari nu vor esita să-și dea valorosul lor concurs la reușita acțiunii, ce se pornește spre binele popoului nostru.

E un drum frumos, e un drum la deal, greu la început, dar cu atât mai mulțumitor, când vom vedea că merge cu forțele, de cari dispunem. Indrumători pe această cale de înaintare ne vor trebui și avem toată nădejdea că-i vom ști afla când vom începe munca. Din mulți chemați, se poate, că pu-

țini vor fi aleși, dar cei aleși vor ști să slujească de pildă celor, cari au inimă și dor de muncă. Iar munca și statornicia totdeauna și în orice împrejurări s'au dovedit, că sunt garanțiile cele mai puternice a duce la bun sfârșit orice lucrare, pe ori și ce teren.

Societatea noastră de asigurare are o mare misiune de îndeplinit, agenții ei vor fi prin urmare adevărați misionari în organismul nostru social economic, care în curând va trebui să cucerească un teren încă neocupat de munca românească. Iar pentru o muncă românească cu o înaltă misiune dorim conlucrarea tuturor forțelor noastre destoinice.

Banca de emisiune și plățile în numărar.

La 1 crt. cele două guverne au prezentat parlamentelor mult așteptatele proiecte de legi privitoare la *prolongirea privilegiului Băncii Austro-Ungare până la anul 1917 și la modalitățile și pregătirile pentru începerea plăților în numărar*. În acelaș proiect de lege se cuprind și dispozițiile privitoare la *prolongirea convenției monetare și valutare*, ce expiră cu finele anului. La proiectul de lege sunt adăuși și acei §§. ai statulelor Băncii Austro-Ungare, cari trebuie modificate în conformitate cu noua situație, precum și convenția celor două guverne privitoare la înființarea de filiale nouă, la estimarea imobilelor și fondului instruct al Băncii, la bilanț și în fine expunerea de motive.

Considerând importanța chestiunilor, ce urmează a se reguła prin noul proiect de lege vom da în cele următoare dispozițiile mai însemnate ale proiectului și acelușor sale.

Paragraful 1 al proiectului privitor la *prolongirea privilegiului Băncii Austro-Ungare și al convenției monetare și valutare* enunță, că după ce nici de astădată și anume până la finele anului 1917 nu se face uz de dreptul existent și recunoscut reciproc de cele două state ale monarhiei, de a-și înființa fiecare o bancă de emisiune independentă, *privilegiul Băncii Austro-Ungare, ce expiră la 31 Decembrie 1910, se prolongește pe timpul dela 1 Ianuarie 1911 până la 31 Decembrie 1917*.

Paragraful 2 investeste Banca și pe durata noului său privilegiu cu dreptul de a escontă warrant-uri (recepise despre mărfuri depozitate în magazii publice).

Paragraful 3 autorizează pe cei doi ministri de finanțe de a încheia convențiile acluse la proiect și privitoare la înființarea de filiale nouă și la evaluarea imobilelor și fondului instruct al Băncii; asemenea se extinde privilegiul Băncii și asupra Bosniei și Herțegovinei, unde banca este îndreptățită a deschide două filiale.

Paragraful 5 regulează chestiunea începerii plăților efective (în numărar). Conform acestui § și a

§. 111 a statutelor modificate, Banca este îndreptăţită a face guvernelor propuneri pentru punerea în vigoare a §. 83 al statutelor acum suspendat, adică pentru începerea plăţilor în numărar. În acest caz cele două guverne sunt obligate a prezenta parlamentelor imediat proiecte de legi identice, cari sunt a se dezbate în curs de 4 săptămâni. Dacă aceasta nu se face în timpul legal de 4 săptămâni, atunci propunerea se consideră de primită din partea parlamentului din chestiune resp. a celor două parlamente şi punerea în vigoare a §. 83 este a se publica în timp de 3 zile.

Paragraful 6 priveşte emisiunea bancnotelor à K 10 şi depozitul de monete de aur dela Banca Austro-Ungară.

Conform §. 7 sub durata privilegiului celui nou al Băncii amortizarea datoriei de fl 60.000.000, ce o are Austria la Banca Austro-Ungară se suspendează.

Paragraful 8 al proiectului în fine enunţă că dispoziţiile convenţiei monetare şi valutare rămân în vigoare până incluzive finele anului 1917.

Legea intră în vigoare, conform §. 9 şi ultim, cu ziua de 1 Ianuarie 1911.

Din statutele Băncii se modifică pe baza proiectului de lege de mai sus §§. 1, 82, 83, 84, 93, 102, 105 şi 111.

Dispoziţiile mai importante ale acestor §§. sunt următoarele:

§. 1. alinea 3: Banca Austro-Ungară este obligată a îngriji cu toate mijloacele, ce-i stau la dispoziţie, ca valoarea notelor sale exprimate în cursul cambiilor străine, să fie continuu asigurată corăspunzător parităţii monetelor legale în valută de coroane.

§. 82 asigură Băncii Austro-Ungare, pe durata privilegiului ei dreptul exclusiv de a emite bancnote.

Suma despre cari se emit aceste bancnote o fixează însuş Banca. Bancnotele emise în sume sub K 50 se pot emite numai în bucăţi à K 20 şi K 10 şi numai până la suma maximală fixată de cele două guverne.

Conform §. 83 Banca este obligată a-şi răscumpara bancnotele, la cerere, imediat în moneta sunătoare legală. Neîmplinirea acestui obligament în timp de 24 de oare dela prezentare are de urmare pierderea privilegiului, intrucât piedeca nemijlocită nu o formează o forţă majoră, recunoscută de ambele guverne.

În sensul §. 84 este de datorinţa Consiliului general a îngriji ca Banca să poată satisface totdeauna obligamentelor sale, impuse în §. precedent. Acest §. urcă totodată contingentul de bancnote libere de impozit dela K 400 milioane la K 600 milioane. Dacă emisiunea de bancnote întrece aceasta sumă, plusul este supus la o contribuţie de 5% la an.

În conformitate cu §. 93 Banca este scutită a plăti porto postal pentru expediţiile sale de bani în circulaţie cu filialele şi agenturile sale şi cu oficiile şi casieriiile statului.

Din profitul net anual al Băncii compet acţionarilor, conform §. 102, înainte de toate 4% ale capitalului de acţii vărsat; 10% primeşte fondul de rezervă, iar 2% fondul de pensiune. Din restul profitului, câtă vreme dividendă totală a acţionarilor nu trece peste 6% a capitalului vărsat primesc $\frac{1}{2}$ acţionarii, iar cealaltă $\frac{1}{2}$ cele două state.

Din cealaltă parte a profitului, câtă vreme dividendă totală nu trece peste 7%, $\frac{1}{3}$ parte revine acţionarilor, iar celelalte $\frac{2}{3}$ părţi celor două state.

Din restul profitului primesc acţionarii $\frac{1}{4}$, iar $\frac{3}{4}$ cele două state.

Privilegiul Băncii durează, în sensul §. 105, până la 31 Decembrie 1917.

Trei ani înainte de expirarea privilegiului, adunarea generală va avea să pertracteze şi hotărească, dacă este a se cere sau nu prolongirea privilegiului.

În caz, că Banca voeste să ceară prolongirea privilegiului, atunci are să se adreseze în privinţa aceasta celor două guverne cel puţin cu 2 ani înainte de expirarea privilegiului.

Paragraful 111 în fine conţine dispoziţiile privitoare la începerea plăţilor în numărar, în conglăsuire cu § 5 al proiectului de lege privitor la prolongirea privilegiului.

Pe baza convenţiei dintre guvernele celor două state şi Banca Austro-Ungară aceasta înfiinţează atât pe teritoriul ţărilor Coroanei ungare, cât şi pe teritoriul ţărilor reprezentate în dieta imperială din Viena, cu posibilă grăbire, *cel puţin câte 10 filiale noue*, în oraşele, ce le va designa ministrul de finanţe ungar, resp. austriac.

Acestea sunt dispoziţiile chemate a regulă mult discutată chestiune a băncii noastre de emisiune. După toate prevederile proiectul va da ansă la discuţii vii în parlament şi va fi combătut vehement din partea opoziţiei, care consideră întreg proiectul ca un triumf al austriacilor, mai ales în ce priveşte chestiunea începerii plăţilor în numărar.

La chestiunea băncii române de asigurare.

— Voci de presă —

Abia s'a emis prospectul de înfiinţare al proiectatei noastre bănci de asigurare şi foile şi revistele străine au şi început a se ocupa de noua noastră fondare. Trebuie însă să recunoaştem, că de astădată, fondarea băncii noastre de asigurare a fost tractată cu destulă obiectivitate, o împrejurare care ne face să reproducem şi noi articolele şi informaţiunile foilor străine, ce ni-au căzut în mână.

În primul loc reproducem, respective reasumăm un articol obiectiv, ba chiar simpatic al revistei de specialitate în materie de asigurări: „*Nationalökonomische Blätter*” ce apare deja în al XXXVI an în capitala ţării. Articolul a apărut în Nr. din 27 Nov. a. c. al numitei reviste şi e scris şi publicat în loc de frunte sub titlul: „*Fortuna*” *Allgemeine Versicherungs-Aktiengesellschaft*. În el se arată că prospectul de fondare al

băncii „Fortuna“ s'a emis deja și că e subscris de membrii direcțiunii „Solidaritatea“ și apoi continuă astfel. Cel dintâiu, care a propus înființarea unei bănci române de asigurare a fost întemeietorul și primul director al „Ardelenii“ Dr. Ioan Mișu, acela care de prezent conduce în numele Românilor tratativele de împăcare. Conferința băncilor române din 1898 a acceptat propunerea dlui Dr. Ioan Mișu și comisiunea (e a se înțelege delegațiunea băncilor) emisă atunci s'a și ocupat cu aceasta chestiune, dar n'a putut-o scoate din stadiul studiului. Când s'a înființat „Solidaritatea“ însă, aceasta și-a luat în program afacerea băncii de asigurare și direcțiunea însoțirii după un studiu de un an și jumătate și după o temeinică chibzuire, a propus înființarea institutului de asigurare cu concursul moral și material al băncilor române. Propunerea a fost aprobată și de adunarea generală, care a încredințat direcțiunea cu executarea ei.

Mari și multe interese reclamă aceasta fondare. Relațiile lor economice și sociale îi îndeamnă pe Români — cum înșiși zic — să-și înființeze un institut propriu de asigurare. Ei își consideră de misiune a educa poporul românesc — rămas înapoi în această privință — să se deprindă a-și asigura avutul și viitorul. Băncile românești au sub acest raport să îndeplinească o adevărată misiune culturală. Voesc mai departe Români să administreze și folosească pentru ei acele sute de mii de cor., ce le plătesc acum și în viitor ca premii de asigurare. „Acestea și alte motive ne împun datorința — așa se zice în prospect — să se înființeze societatea de asigurare cu atât mai mult, cu cât avem nu numai mijloacele de lipsă, dar ne stă la dispoziție și teren suficient de producțiune“. — Cu ajutorul statisticeii au constatat fundatorii, că la Români sunt asigurate contra focului — fără școli și biserici și fără paușalele economice — circa 5—600 milioane de coroane. Cu toate acestea „Fortuna“ în primul rând voeste să atragă asigurările averilor bisericesti și a acelor imobili, cari sunt ipotocate la băncile românești. Căci numai pentru bunurile bisericesti se plătește anual câteva zeci de mii de coroane și băncile române plătesc astăzi — când nu se ocupă sistematic cu asigurarea în afaceri ipotocare — cea 80,000 cor. ca premii de asigurare pentru obiectele ipotocate la ele. Iar dacă vom considera că în viitor băncile românești se vor ocupa mai intensiv cu afacerile ipotocare și dacă ne gândim că din cele 5—600 mii de valori asigurate — în cari nu se cuprind bunurile bisericesti și paușalele economice — în cea mai mare parte (dacă nu chiar toate) vor fi atrase de „Fortuna“, atunci nu mai încape nici o îndoială că „Fortuna“ stă înaintea unei prosperități sigure. Fundatorii au luat pagubilor la 60% a premiilor, cu toată asigurarea bunurilor bisericesti e absolut scutită de pagube și la asigurările de ipotocă, pagubele fac cam 10%.

Afacerile de viață încă vor afla la Români un material solid de asigurare. Intelectualii Românilor, în cea mai mare parte, nu ocupă funcțiuni împreunate cu drept de penzi, iar comercianții, industriașii și economii, în timpul din urmă, încă se îndeamnă la asigurare împrejurări cari dau speranță fundatorilor la o afacere constantă și rentabilă. Pe lângă afacerile regulate de viață vor fi cultivate cu deosebit pond asigurările populare, cele prin economii și asigurările de împrumuturi ipotocare. *Dar pe lângă toate acestea momente. garanția prosperității sigure o oferă cele cca 150—200 de bănci române, cari vor fi reprezentantele „Fortunei“, intru cât ele oferă direct o organizațiune gata, efină și sigură.*

Vrednice de remarcă sunt însă cuvintele ce directorul I. Lăpădatu a făcut să se audă cu privire la „Fortuna“. „Activitatea noastră nu are de scop lupta de concurență. Noi vom căuta afacerile nouă, morale și solide. Tendința noastră nu e să slăbim sau să nimicim opera altora, ci din contră să întărim și dezvoltăm instituțiunea asigurărilor. *Institutul nostru apare pe teren ca un factor loial și moral.*“

Ca atare salutăm „Fortuna“ și din partea noastră, care sigur va rămâne la vorbele primului ei director.

Noua revistă din Oșorheiu „*Erdélyi Pénzügy*“, încă se ocupă în rubrica sa specială cu fondarea băncii noastre de asigurare, zicând între altele: că — cum apare din apelul fundatorilor — societatea urmărește un scop de mare însemnătate și adevărată să facă clasele de jos ale poporului să înțeleagă și să se împreținască cu asigurările și cu întrebuițarea favorabilă a lor. — Spune mai departe că societatea va cultivă fiecare ram de asigurare, cu deosebire însă asigurările de viață și că banca noastră va aduce cu sine și o inovațiune în formele de asigurări, intrucât între afacerile sale va lua asigurarea împrumuturilor cu anuități. Acest fel de asigurare — continuă numita revistă — are avantajul că premiul de asigurare e cu mult mai mic ca la asigurarea pentru caz de moarte și că se ajunge a se lăsa erezilor proprietatea liberă de sarcini. În fine arată, care e capitalul social, în câte și ce fel de acțiuni e împărțit și concludă că condițiunile pentru plățirea acțiunilor sunt așa de favorabile, încât ori cine poate cumpără câteva acțiuni.

Revista „*Biztosítási és közgazdasági Lapok*“ din Budapesta încă s'a ocupat în mai multe rânduri de banca noastră de asigurare. A arătat — între altele — că pe terenul afacerilor de asigurare în timpul apropiat vor urmări însemnate schimbări, cauzate de acțiunea ce o vor desvoltă unele bănci nouă. Intre acestea amintește institutul croat, ce e să se înființeze și fondarea serioasă a noastră. — Ce privește prospectul emis și această revistă informează pe cetitori în mod destul de obiectiv.

Codificația internațională a dreptului cambial.

E neîndoios, că normarea unitară internațională a dreptului cambial, ar promovă în mare măsură întrebuițarea acestui mijloc de plată, oferind multe avantagii comerciantului, care își regulează cu el daraverile bănești în străinătate. La Congresul din 1908, ținut în Budapesta, «International Law Association» a împins cu un pas înainte chestia „dreptului cambial mondial“, intrucât congresul a luat câteva deciziuni unitare sub acest raport.

O fază importantă a chestiunii o constituie conferința pentru drept cambial internațional, care și-a început ședințele în Haga, la 23 Iunie 1910, sub prezidarea fostului ministru al Olandei, Asser. La conferință au luat parte reprezentanți din 32 state: Anglia, Argentina, Austro-Ungaria, Belgia, Brazilia, Bulgaria, Chile, China, Costa-Rica, Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Haiti, Italia, Japonia, Luxemburg, Mexico, Muntenegru, Nicaragua, Norvegia, Olanda, Paraguay, Portugalia, Rusia, Statele-Unite din America, Suedia,

Sărbia, Siam, Spania, Turcia. Baza desbaterilor o formau răspunsurile date de iuriști, profesori de drept și diferiți specialiști, la chestionarul trimis încă în 1908 de comisiunea preparatoare. Răspunsurile concordau cu privire la chestiile principale, ceea ce a ușurat simțitor desbaterile. Ideea codificăției internaționale a dreptului cambial datează aproape de o sută de ani, dar desbaterile de acum se datoresc cu deosebire activității neobosite a Nemților, cari își pun toată ambiția, ca dreptul cambiului internațional să aibă caracter german, respective să fie acceptate propunerile germane. Între matadorii celor dintâi specialiști se numără Dr. *Felix Meyer*, consilier comercial din Prusia, care prin o scriere de două volume a și terminat planul „*Dreptului cambial internațional*“. Altă lucrare e „*Planul convențiunii*“, statorit între statele contractante, în care se relevă, punct de punct, toate acele abateri, cari le pot introduce, independent de normele legii unitare, statele aderente.

Amândouă scrierile pregătitoare au fost redactate în limba franceză și s'au trimis statelor interesate, cu rugarea ca aceste să-și facă observațiile, ce le vor afla folositoare și să comunice comisunii, care le va propune conferenței spre desbatere. Conform deciziunilor conferenței vor avea să-și modifice legile cambiale toate statele contractante.

Rezultatul de până acum este că statele, cari și-au croit legile cambiale după legile similare din Franța, ori din Germania, toate aderează ori vor aderă la convenția internațională. În același timp, țările cu legi cambiale după modelul anglo-american, conform declarației reprezentanților Angliei și Statelor-Unite la conferența din Haga, cel puțin în prezent, nu acceptează, nu introduc codificăția unitară. (Întâmpinăm deci și aici aceeași îndărătnicie, ce o manifestă Englezii față de introducerea sistemului metric).

(Va urmă.)

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 8 Decembrie 1910.

Situația pieței financiare internaționale s'a ameliorat în așa măsură, încât Banca engleză s'a văzut indemnă deja în l. crt. a reduce rata dela 5% la 4½%. De atunci ameliorarea a crescut și mai mult; astfel că în cercurile cele mai competente se așteaptă o nouă reducere a etalonului în săptămâna aceasta. Discontul particular notează în London 3¾%.

Nu tot așa de favorabil se prezintă situația Băncii imperiale germane, ale cărei încasări în zilele prime ale lunii crt. lasă de dorit. Circulațiunea de bilete sub dare, care la sfârșitul lunii eră de 39 milioane M. a crescut până în 6 crt. la 64 milioane. Discontul particular a scăzut însă la 3⅓% și numărul de zi se oferă din abundență în piață.

Sumarul Băncii Austro-Ungare eră la 30 Noembrie mult mai rău decât în anul trecut. Pe când în 1909 Banca încheiase cu o rezervă de bilete de 41.6 milioane, în anul curent a ajuns cu 181.3 milioane K în dare.

SOCIETĂȚI COMERCIALE ȘI FINANCIARE.

„*Însoțirea reciprocă pentru asigurarea vitelor*“ în Cacova (Bănat). Sub egiđa institutului nostru „*Plugarul*“ din Cacova s'a înființat încă acum doi ani o însoțire cu titlul de mai sus asupra căreia a apărut în zilele trecute o dare de seamă, cuprinzând datele referitoare la anul 1909. Însoțirea aceasta, precum se spune în raportul publicat, este prima însoțire românească de acest fel din Ungaria și are de scop ajutorarea de aproape în caz de pagube în vite. Pe lângă despăgubiri pentru vitele pierite însoțirea aceasta mai pune la dispoziția membrilor și medic, medicină și oltuit, cu totul gratuit. Ea nu umblă după nici un fel de câștig, ci-și acopere din cotizațiile membrilor numai spesele efective. În privința aceasta se deosebește atât de reuniunea regnicolară pentru asigurarea vitelor cu sediul în Budapesta, cât și de „*Reuniunea proprietarilor de vite din Orăștie*“ înființată și condusă de d-nii V. C. Osvadă și Ioan Moța, cari — precum se zice în raport — ambele au în vedere pe lângă ajutorare și câștigul.

„*Însoțirea*“ din Cacova a avut la finele anului 1908 520 membrii, cu 3820 cote à K 1.50, iar la finele anului 1909 885 membrii cu 5842 cote și 2307 vite asigurate, în valoare de K 583,700. Pagube a avut în 1909 în total 101, despăgubiri a dat în 95 cazuri în sumă de K 19,210. Numărul comunelor asupra cărora își extinde activitatea este de 19, toate în Caraș-Severin.

CRONICA.

Rugare către on. noștri abonați. Apropiindu-se finele anului adresăm tuturor abonaților noștri restanțieri și pe calea aceasta rugarea, să binevoiască a-și achita de urgență restanțele de abonament, pe anii trecuți și anul curent, pe cari administrația revistei noastre le-a reclamat în zilele acestea și în particular d-la fiecare restanțier, pe lângă acluderea unui cec pentru asemnarea banilor.

On. noastre institute de bani, cari au primit deja „*Anuarul băncilor române pe 1911*“ le adresăm special rugare să binevoiască la achitarea prețului acestor anuare a ne asigna și spesele efective de poștă și anume în total pentru:

1 exemplar	K 4.20
2 exemplare	„ 4.30
3 „	„ 4.50

iar dela 4 exemplare în sus pe lângă prețul à K 4 de exemplar, ca cheltueli de poștă 78 fil.

Administrația.

„Munca“, revistă pentru meserii, industrie, comerț și economii din *Sebeșul săsesc*, precum aflăm cu părere de rău din un comunicat al fondatorilor ei publicat în numărul ultim, și-a sistat apariția.

Calcularea obligatoare în valuta de coroane. Parlamentului ungar îi va fi prezentat în curând un proiect de lege privitor la calcularea obligatoare în valuta de coroane. Calcularea obligatoare în coroane s'a decretat, încă prin decretul împărătesc dela 21 Septembrie 1899 resp. prin art. de lege ung. 36 din 1899. Conform acestora cu începere dela 1 Ianuarie 1900 administrația de stat și alte administrații publice, casierile statului și alte casierii publice, au fost obligate a se folosi în registrele și calculațiunile lor de coroane. Tot astfel întreprinderile obligate la publicitate, corporațiile cu caracter public, fondurile, reuniunile, institutele, anume băncile, institutele de bani și credit, întreprinderile de căi ferate și de navigațiune.

Întreprinderile particulare din contră s'au folosit până de curând și se folosesc și azi încă în multe cazuri de valuta austriacă, în florini și cruceri în registrele, placatele și în preț curenturile lor etc. În Austria în urma dispozițiilor luate de autoritățile industriale și financiare s'a introdus de mult în mod obligator indicarea prețurilor în coroane în toate localurile publice. Astfel de dispoziții se vor introduce acum și în Ungaria, dar nu pe calea ordinațiunii, ci prin o lege specială, care va dispune, că cu 1 Ianuarie 1911 calcularea în valută de coroane este obligatoare și pentru toate întreprinderile particulare, iar calcularea și indicarea prețurilor în vechea valută austriacă este oprită sub pedeapsă. Circulația verbală, firește, rămâne neatinsă de dispozițiile noului proiect.

Luptă între agrarieni și mercantiliști.

Cu deosebire în Austria și în Germania, reprezentanții agriculturii, ori mai corect: marii proprietari, poartă luptă aprigă contra comercianților și industriașilor. În timpul din urmă, a eșit la iveală lupta aceasta și în Ungaria. Prilejul izbucnirii l-a oferit desbaterea chestiei despre *competența extraselor de registre*. Atunci s'a văzut minunea că cu toată pasiunea „reprezentanților națiunii de a face politică“, disciplina de partid s-a nimicit, reprezentanți din partidul muncii, independiști, și-au sistat alipirea la partidele respective, nimbul ministerial s'a risipit și din multele partide politice s-au format pe nesimțite două partide mari economice: *agrarieni și mercantiliști*. Chestia cea mare pentru care s'a pornit lupta și s-au înșiruit taberele e: *direcția politicii agricole și îndeosebi a politicii comerciale externe a Ungariei*. Pe acest teren voiesc agrarienii să-și desvolte toată puterea, toată influența. Habar n-au de scumpetea generală, de lipsa de carne, de nevoia milioaneilor de oameni săraci, când e vorba să susțină la nivel înalt prețurile produselor agricole, scutite de vâmi simțitoare protecționiste. Contra lor se înșiră mercantiliștii, cari pretutindeni se luptă și agită în favorul comerțului liber, a concurenței libere și contra vânilor protecționiste.

Deocamdată e învingătoare tabăra agrarienilor. Dar s-a văzut în Viena și vom vedea și în Ungaria cum lupta se întinde în straturile cele mai largi ale locuitorilor, propagată îndeosebi de socialiști.

Terminul ultim pentru răscumpărarea bancnotelor à fl. 1000 v. a., purtând data de 1 Maiu 1880, este 31 Decembrie a. c. După acest termen ori-ce obligament al băncii de emisiune, de a schimba sau rescumpăra, aceste bancnote a încetat.

Producția mondială a metalelor. S'a publicat în Germania o statistică a producției pe 4 ani a patru metale: plumbul, arama, zincul și staniul.

Iată producția în tone metrice a acestor metale:

	1906	1907	1908	1909
Plumb . . .	973.100	986.000	1.061.200	1.081.900
Aramă . . .	713.900	703.000	744.600	844.100
Zinc . . .	702.000	738.400	722.100	783.200
Staniu . . .	98.800	97.700	107.500	108.300

În 1900 producția a fost următoarea: plumb 871.000; aramă 499.000; zinc 478.000; staniu 80.300. De unde se vede progresul realizat în ultimii 10 ani.

Iată și consumația metalelor în șapte țări principale în cursul anului 1909:

Germania	142.000	tone
Anglia	109.000	"
Franța	73.100	"
Austro-Ungaria	31.100	"
Italia	17.400	"
Rusia	26.100	"
Statele-Unite	318.900	"

De unde rezultă că America-de-Nord a consumat aproape atâta cât cele 6 state mai mari din Europa.

Importul vitelor mari în Ungaria în anii 1906—1909.

Într'un raport publicat de „*Moniteur Officiel du commerce*“ din 10 Noembrie a. c., consulul general al Franței din Budapesta, constată că târgul unguresc nu poate constitui un deșeu pentru crescătorii de vite din Franța, deoarece cheltueile de transport și taxele vamale sunt prea urcate. Raportul constată că cel mai mare export de vite în Ungaria îl face Bosnia și Sârbia, cari se bucură de avantajele convențiilor comerciale. Iată tabloul importului de carne în Ungaria dela 1906 la 1909:

Anii	Țările de proveniență	Numărul vitelor	Totaluri	Valoarea totală în coroane
1906	Austria	204	14.608	3.896.054
	Bosnia	5.949		
	România	29		
	Sârbia	8.425		
1907	Austria	401	6.815	1.622.725
	Bosnia	6.335		
	România	22		
	Sârbia	57		
1908	Austria	238	3.824	645.987
	Bosnia	3.578		
	România	1		
	Sârbia	7		
1909	Austria	160	2.976	559.863
	Bosnia	2.816		

Proiecte de legi economice în România. În cursul actualei sesiuni parlamentare, d-l Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor va depune pe biurourile Corpurilor legiuitoare precum anuntă ziarul din România, proiectele de lege pentru asigurarea vitelor sătenilor, pentru crearea unui institut zootehnic și pentru organizarea corpului silvic.

Importantul proiect de lege în privința terenurilor inundabile ale Dunărei, după cum se știe, se află deja depus pe biurourile corpurilor legiuitoare*.

DIN REGISTRUL FIRMEI.

Reuniunea de păstrare și credit ca însoțire în Gildu. Înregistrat: Ioan Sandor, ca membru în direcțiune, ales în locul lui Benjamin Rusu.

„CRIȘANA”, institut de credit și de economii în Brad.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui **post de conducător-contabil** și a unui **post de cassar** la *filiala institutului de credit și de economii „Crișana”*, ce se va deschide la *Gurahonț* (com. Aradului), se publică concurs cu termin *până la 25 Decembrie n. a. c.*

Salarul conducătorului-contabil se fixează în K 1800, care cu timpul și dacă respectivul se va dovedi de vrednic, i-se va mai putea urca, K 400, bani de quartir; iar acela al cassarului în K 1200 și K 300 bani de quartir; în afară de aceasta mai primesc ambii 6 cuincuenale à 10% după salarul fundamental și tantiemă statutară.

Dela reflectanții la postul de conducător-contabil se recere ca să fie absolvați o școală superioară de comerț cu examen de maturitate, să poseadă în afară de limba română, limba maghiară, eventual și cea germană, în scris și vorbit și să aibă atâta praxă de bancă și destoinicie ca să poată pe lângă săvârșirea lucrărilor de contabilitate și de carte funduară, conduce independent agendele înființându-i filiale.

Reflectanții la postul de cassar vor avea să dovedească, că au absolvați o școală superioară de comerț cu examen de maturitate, că cunosc pe deplin limba română și maghiară, eventual și cea germană, și că posed și praxă de bancă suficientă.

Dela ambii se cere mai departe a fi eliberați de serviciul militar activ.

Amândoi funcționari numai după un an de probă vor fi denumiți definitiv — când vor fi înscriși la fondul de penziune al institutului — și vor avea a depune o caucie de câte K 2000.

Cererile dimpreună cu atestatele în original sau copie legalizată au a se înainta la subsemnata direcțiune în Brad, iar postul este a se ocupa cel mai târziu 1 Martie 1911 st. n.

Este în interesul recurentului a se prezenta în persoană.

Brad, 24 Noembrie n. 1910.

Nr. 184 [2-3]

Direcțiunea.

Asigurări de chezeșie și cauciuni, asigurări în contra defraudărilor, înstrăinării, a furtului și a manipulațiunii infidele, mai departe asigurări a creditului de reescont.

Tot felul de asigurări în contra:
accidentelor, de garanții și de automobil,

apoi asigurări de:

cai de curse, cai de rasă și alte animale de prăsilă mai de preț

primește sub condițiile cele mai favorabile:

Societatea generală de asigurare pe acții

— **„Minerva”** —

Budapesta,

V. Eötvös-tér 2. ♦ Telefon: 172-91.

sau Agentura principală a societății: **Carol F. Jikeli** în Sibiu — Nagyszében.

Pentru ramii de asigurare de mai sus se institue în toate părțile țării agenți și reprezentanți locali.

Nr. 180 (4-4)

Societatea de asigurare „Dunărea”.

Fondată la 1867. ★ Fonduri de garanție K 33.928,000

— Centrala în Viena: —

♦♦ **Agenturi generale în Sibiu și Brașov** ♦♦

la

„Albina”, inst. de credit și de economii.

„Dunărea” se ocupă cu:

Asigurări contra focului, a pagubelor de grindină, contra infracției (furt prin spargere), asigurări de sticle la galantare, de transport, precum și cu asigurări asupra vieții și de rente, sub cele mai culante premii și condițiuni. Asemenea se fac asigurări pentru cazuri de accidente prin societatea de asigurare pe acții „Danubius” fondată sub egida societății „Dunărea”.